

چکیده

طراحی الگوی مدیریت نظام ارجاع برای درمان مستقیم در سازمان تأمین اجتماعی

مقدمه

سازمان تأمین اجتماعی بعد از وزارت بهداشت، بزرگترین ارائه کننده خدمات درمانی درسطح کشور است که در حال حاضر خدمات درمانی را از طریق مراکز ملکی خود (بخش درمان مستقیم) و یا از طریق عقد قرارداد با بخش های دیگر (بخش درمان غیرمستقیم) ارائه می کند هم اکنون بیمه شدگان این سازمان با در دست داشتن دفترچه بیمه می توانند از خدمات بخش درمان مستقیم به صورت رایگان و از بخش درمان غیرمستقیم با پرداخت فرانشیز استفاده کنند. نبود نظام سطح بندی و ارجاع بیمار باعث رها شدن درمان، سر در گمی بیماران، مراجعات بی رویه و به هدر رفتن منابع می شود. این پژوهش با هدف ارائه الگوی مناسبی برای مدیریت نظام ارجاع بیماران در بخش درمان مستقیم سازمان تأمین اجتماعی انجام شد.

روش پژوهش

این پژوهش از طریق مطالعه تطبیقی کشورهای منتخب و سپس مقایسه آن با وضعیت کنونی درمان در بخش درمان مستقیم سازمان به انجام رسید. در تدوین الگوی پیشنهادی از ۲ نشست جدایانه Expert Panel بهره برداری شد. سپس با روش Framework Analysis کدهای موضوعی و محوری استخراج شد و بر اساس اهداف پژوهش و یافته های تحقیق، الگوی پیشنهادی شکل گرفته این الگو با روش دلفی در سه دور به تایید افراد صاحب نظر رسید. در تحقیقات کیفی از نرم افزار Ti Atlas استفاده شد.

یافته ها

بنابر مطالعات تطبیقی صورت گرفته در کشورهای کانادا، لگلستان، کره جنوبی و شیلی که نظام طب ملی دارند، سطح بندی خدمات و نظام ارجاع بیمار فراگیرتر است. در همه این کشورها از پژوهش خانواده به عنوان اولین سطح تماس با بیمار استفاده می شود. در HMO آمریکا نیز نظام ارجاع بسته حاکم است، اما در کشور فرانسه که ساختار تأمین اجتماعی ایران از آن اقتباس شده است، نظام سطح بندی بطور جدی دنبال نمی شود. در اتریش ساختار بیمه اجتماعی فراگیر وجود دارد، اما در بیمه اجتماعی ترکیه نظام ارجاع بطور نسبی پایه شده و کاملاً فراگیر نیست.

در بخش درمان مستقیم سازمان تأمین اجتماعی ایران نظام سطح بندی خدمات و ارجاع بیمار مشاهده نمی شود و تنها ستاد هدایت و توزیع بیمار در استانها کار هماهنگی اعزام برخی از بیماران نیازمند به خدمات تخصصی را بر عهده دارد.

بحث و نتیجه گیری

پایاده سازی نظام ارجاع می تواند راهکار مناسبی برای ارتقاء کیفیت درمان در کنار کنترل هزینه ها باشد. الگوی پیشنهاد شده برای مدیریت نظام ارجاع در این پژوهش مبتنی بر سطح بندی خدمات، نظام ارجاع نیمه باز و پژوهش خانواده ثابت است که عضویت در آن داوطلبانه می باشد. در این الگو از اهرم مالی برای اجرای بهینه نظام ارجاع استفاده شده است.

کلیدواژه ها

نظام ارجاع- درمان مستقیم - سازمان تأمین اجتماعی